

PODRÓŽE PO EUROPIE

2014–2015

Unia Europejska

PODRÓŻE PO EUROPIE

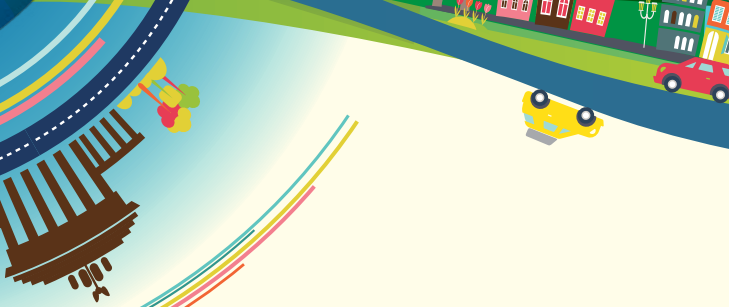
2014–2015

Unia Europejska liczy 28 państw, a jej terytorium rozciąga się na kontynencie europejskim od Laponii po Morze Śródziemne, od zachodniego wybrzeża Irlandii po brzegi Cypru: to cały kalejdoskop krajobrazów – od skalistych linii brzegowych po piaszczyste plaże, od żyznych pastwisk po jałowe równiny, od jezior i lasów po arktyczną tundrę.

Narody Europy, które łącznie stanowią ponad 7% ludności świata, cechuje różnorodność tradycji, kultur i języków. Ślady europejskiego dziedzictwa kulturowego znajdujemy w prehistorycznych malowidłach naskalnych, przedmiotach antycznych greckiego i rzymskiego pochodzenia, architekturze Maurów, średniowiecznych twierdzach, renesansowych pałacach i barokowych kościołach. Współczesna Europa przyciąga turystów swoimi tętniącymi życiem miastami, barwnie obchodzonymi świętami i wydarzeniami kulturalnymi, ośrodkami sportów zimowych i letnich oraz bogactwem tradycji kulinarnych.

Europejczycy uwielbiają podróże, a podróżowanie stało się znacznie łatwiejsze dzięki zlikwidowaniu większości formalności związanych z kontrolą paszportową i bagażową. 18 krajów UE posługuje się wspólną walutą: euro, która ułatwia porównanie cen oraz niweluje koszty i niedogodności związane z wymianą walut. Stworzenie jednolitego rynku dla ponad 500 milionów osób przyczyniło się do wzbogacenia oferty i obniżenia cen. Dla większości Europejczyków już dziś podróżowanie w granicach Unii stało się równie łatwe jak po własnym kraju.

Niezbędne dokumenty

Dla obywateli UE

Paszport lub dowód osobisty

22 kraje UE zlikwidowały wszelkie kontrole na dzielących je granicach wewnętrznych. Było to możliwe dzięki układowi z Schengen, stanowiącemu część prawa UE. Jego postanowienia likwidują wszelkie kontrole na granicach wewnętrznych, w zamian ustanawiając skuteczną kontrolę na granicach zewnętrznych UE i wprowadzając wspólną politykę wizową. Wszystkie kraje UE, z wyjątkiem Bułgarii, Chorwacji, Cypru, Irlandii, Rumunii i Wielkiej Brytanii, są pełnoprawnymi członkami Schengen. Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria są również członkami Schengen, lecz nie należą do UE.

Oznacza to, że wybierając się w podróż do tych sześciu krajów niebędących członkami Schengen czy wracając z takiej podróży lub wjeżdżając na obszar UE albo opuszczając go, na zewnętrznej granicy trzeba okazać ważny paszport lub dowód osobisty. Podróżując po UE, należy mieć je przy sobie, ponieważ mogą być potrzebne do celów identyfikacji lub bezpieczeństwa. Zanim udasz się w podróż poza UE, sprawdź, jakie dokumenty są wymagane przez państwo, do którego się wybierasz. Jedynym ważnym dokumentem tożsamości jest dokument wydany przez organy krajowe.

Dziecko musi mieć własny paszport lub dowód osobisty.

Wizy

Do podróżowania w ramach UE nie są potrzebne wizy.

Dla obywateli państw spoza UE

Paszport

Potrzebny jest ważny paszport.

Wizy

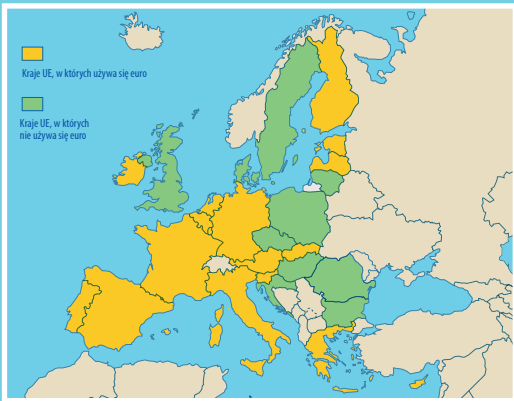
Obywatele 41 krajów nie potrzebują wizy, aby przebywać na terytorium UE przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Do krajów tych należą m.in. Australia, Japonia, Kanada, Nowa Zelandia i Stany Zjednoczone. Wykaz krajów, których obywatele muszą uzyskać wizę, udając się do Wielkiej Brytanii lub Irlandii, różni się nieco od analogicznego wykazu dla pozostałych krajów UE. Należy złożyć wniosek o wizę w konsulacie lub ambasadzie kraju, do którego się udajemy.

Jeżeli otrzymasz wizę jednego z państw w pełni stosujących postanowienia Układu z Schengen, automatycznie pozwala Ci ona podróżować po pozostałych krajach obszaru Schengen. Ponadto, jeżeli posiadasz ważne pozwolenie na pobyt w jednym z krajów obszaru Schengen, to jest ono równoważne wizie. Możesz jednak potrzebować oddzielnej wizy, wybierając się do krajów spoza obszaru Schengen.

Pieniądze

Euro

Obecnie euro używa ponad 60% obywateli UE, czyli ponad 334 miliony osób w 18 krajach UE.

Symbolem euro jest znak €. Banknoty euro są takie same we wszystkich krajach, przy czym każde państwo emituje własne monety o wspólnym awersie, a odmiennym w zależności od kraju rewersie, na którym widnieje wzór narodowy. Wszystkie banknoty i monety mogą być używane we wszystkich krajach UE, które przyjęły euro, włączając wiele z ich terytoriów zamorskich.

W porozumieniu z UE Andora, Monako, San Marino oraz Watykan używają euro jako waluty krajowej. Niektóre kraje i terytoria, takie jak Czarnogóra i Kosovo, używają euro jako faktycznej waluty (przyjęły ją jednostronnie).

W krajach europejskich znajdujących się poza strefą euro wiele hoteli, sklepów i restauracji, zwłaszcza w regionach turystycznych, przyjmuje płatności zarówno w euro, jak i w walucie krajowej, chociaż prawo wcale tego nie wymaga.

Gotówka i karty płatnicze

Koszty wypłaty gotówki w euro z bankomatów na całym terytorium UE wynoszą obecnie tyle samo co koszty wypłaty na terenie własnego kraju z bankomatu nienależącego do banku prowadzącego dane konto. Opłata za dokonanie transakcji w euro debetową lub kredytową kartą płatniczą wynosi tyle samo, niezależnie od tego, czy transakcji dokonano się we własnym kraju czy na terenie UE. Opłaty za polecenie przelewu lub płatności za pomocą polecenia zapłaty w euro również wynoszą tyle samo, niezależnie od tego, czy płatności wysyłane są na konto w banku krajowym czy do innego państwa członkowskiego. Oczywiście opłaty za różnego rodzaju transakcje mogą znacznie się różnić w zależności od banku.

Płatności międzynarodowe w innych walutach nie są objęte tymi przepisami.

Jeśli przy wkraczaniu na terytorium Unii lub przy opuszczaniu go posiada się kwotę od 10 tys. euro wzywyż w gotówce (lub jej odpowiednik w innych walutach), należy zgłosić ją organom celnym.

Zakupy

Na terytorium UE

Nie ma ograniczeń co do rodzaju produktów, jakie można zakupić i zabrać ze sobą w trakcie podróżowania po krajach UE, pod warunkiem że są one przeznaczone na własny użytek, a nie na handel. Podatki (VAT i akcyzowy) są zawarte w cenie zakupu, co oznacza, że w żadnym innym kraju UE nie trzeba płacić żadnych dodatkowych podatków.

Wyroby tytoniowe i alkoholowe

Każdy kraj może ustalić orientacyjne poziomy zakupu wyrobów tytoniowych i alkoholu, które uznaje za przeznaczone do użytku własnego. Osoby przewożące większą ilość tych towarów mogą spodziewać się pytań mających na celu sprawdzenie, czy nie mają zamiarów handlowych. Wymienione poziomy orientacyjne nie mogą być jednak niższe niż:

- papierosy – 800 sztuk
- cygaretki – 400 sztuk
- cygara – 200 sztuk
- tytoń – 1 kilogram
- napoje spirytusowe – 10 litrów
- wino alkoholizowane (porto, sherry) – 20 litrów
- wino – 90 litrów (z czego wino musujące – maks. 60 litrów)
- piwo – 110 litrów

Żywność

Nie istnieją ogólne ograniczenia w zakresie przewożenia mięsa lub produktów mlecznych podczas podróży na terytorium UE.

Przyjazd do UE

Podróżni przybywający na terytorium UE z państwa niebędącego członkiem UE mogą przywieźć ze sobą towary wolne od podatku VAT i akcyzy na użytek własny w określonych poniżej ilościach. Te same zasady odnoszą się do podróżnych przybywających z Wysp Kanaryjskich, Wysp Normandzkich, Gibraltaru i innych terytoriów, na których nie mają zastosowania unijne przepisy w sprawie podatku VAT oraz akcyzy.

Wyroby alkoholowe

- wyroby spirytusowe o obj. alkoholu powyżej 22% – 1 litr lub wino alkoholizowane lub wino musujące – 2 litry
- wino – 4 litry
- piwo – 16 litrów

Wyroby tytoniowe

Każdy z krajów UE decyduje o tym, czy będzie stosował wyższe czy niższe limity w odniesieniu do podróżnych przyjeżdżających spoza UE. Jeżeli kraj UE stosuje niższe limity, mogą one dotyczyć tylko osób podróżujących drogą lądową lub morską (Bułgaria, Grecja, Litwa, Łotwa, Polska, Słowacja, Szwecja i Węgry) lub wszystkich podróżnych (Estonia i Rumunia).

WYŻSZY LIMIT	NIŻSZY LIMIT
papierosy – 200 sztuk lub	papierosy – 40 sztuk lub
cygaretki – 100 sztuk lub	cygaretki – 20 sztuk lub
cygara – 50 sztuk lub	cygara – 10 sztuk lub
tytoń 250 g lub	tytoń 50 g

Inne produkty, w tym perfumy

Osoby podróżujące drogą lotniczą i morską mogą przywozić inne towary o wartości nieprzekraczającej 430 euro, a osoby podróżujące drogą lądową i śródlądową drogą wodną – o wartości nieprzekraczającej 300 euro. Niektóre państwa UE stosują niższy limit dla podróżnych poniżej 15 roku życia, ale nie może być on niższy niż 150 euro.

Żywność

Przywożenie do UE produktów mięsnych i mlecznych, nawet w małych ilościach, z większości krajów spoza UE jest nielegalne. Do wyjątków należą: Andora, Wyspy Owcze, Grenlandia, Islandia, Liechtenstein, Norwegia, San Marino i Szwajcaria. Przepis ten ma chronić zwierzęta gospodarskie w UE przed chorobami zwierząt.

Ochrona konsumentów

Każdego – jako konsumenta – chronią podstawowe prawa niezależnie od tego, w którym kraju UE przebywa.

Świadome odżywianie

Surowe przepisy w zakresie produkcji, przetwarzania i sprzedaży żywności są gwarancją najwyższych standardów w zakresie bezpieczeństwa żywności. Przepisy UE dotyczące oznakowania żywności umożliwiają dokonanie świadomego wyboru zakupywanych towarów. Na liście składników można sprawdzić między innymi, czy produkt nie zawiera substancji, które najczęściej powodują alergie lub nie są tolerowane. Na wszystkich paczkowanych ekologicznych środkach spożywczych umieszcza się unijne logo ekologiczne.

Świadome zakupy

Produkty kosmetyczne muszą mieć oznaczony okres przydatności do użycia po otwarciu opakowania. Szukaj na opakowaniu symbolu otwartego stoika.

Produkty zawierające filtry przeciwsłoneczne posiadają teraz bardziej przejrzystą etykietę, zawierającą między innymi standardowe oznaczenie ochrony przed promieniowaniem UV-A.

Oznakowanie na niektórych wyrobach, takich jak zabawki, produkty elektryczne i telefony komórkowe oznacza, że spełniają one wszystkie właściwe wymagania UE dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Porównanie cen

Na wszystkich towarach przeznaczonych do sprzedaży należy w widocznym miejscu umieszczać pełną cenę, obejmującą podatek VAT, oraz cenę jednostkową – cenę za kilogram lub za litr.

Rozwiązywanie problemów

Sieć Europejskich Centrów Konsumenckich zapewnia praktyczne informacje o prawach konsumentów w UE, jak również porady i pomoc w przypadku skarg i sporów o charakterze transgranicznym. Takie centra istnieją w każdym z 28 krajów UE oraz w Norwegii i Islandii.

Ochrona środowiska

Większość Europejczyków chce czynnie uczestniczyć w rozwiązywaniu problemów związanych ze zmianą klimatu i chronić środowisko. Planując podróż, zastanów się, w jaki sposób możesz przyczynić się do oszczędzania energii i zasobów oraz ograniczenia emisji.

W znalezieniu produktów bardziej przyjaznych dla środowiska pomaga unijne oznakowanie ekologiczne umieszczane na produktach konsumpcyjnych codziennego użytku – od szamponów po buty. Oznakowanie to może również przydać się przy poszukiwaniu przyjaznego środowiska miejsca na nocleg, np. hotelu, pensjonatu, schroniska młodzieżowego czy pola namiotowego. Unijne oznakowanie ekologiczne wskaże, że dana baza noclegowa lub kemping zmniejszają zużycie energii i wody, ograniczają produkcję śmieci i korzystają z odnawialnych źródeł energii.

W drodze

Samochodem

Prawo jazdy

Prawo jazdy wydane w jednym kraju unijnym jest uznawane we wszystkich pozostałych krajach UE. Wszystkie wydawane obecnie prawa jazdy mają formę plastikowej karty w standardowym europejskim formacie. W niektórych krajach oprócz ważnego prawa jazdy musisz mieć ze sobą także dowód rejestracyjny pojazdu.

Ubezpieczenie pojazdu

Gdziekolwiek się podróżuje na terytorium Unii, ubezpieczenie samochodu automatycznie zapewnia wymagane przez prawo ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej. Ma to także zastosowanie w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii. Jeżeli w swoim kraju posiadasz pełne ubezpieczenie, sprawdź, czy i przez jaki okres polisa obejmuje podróże zagraniczne.

Ubezpieczyciel może także dostarczyć Ci europejski formularz protokołu z wypadku – standardowy dokument, który ułatwia spisanie oświadczenia na miejscu zdarzenia w razie wypadku za granicą.

Zielona karta nie jest wymagana w przypadku podróżujących po UE, jest jednak międzynarodowo uznawanym dowodem posiadania polisy ubezpieczeniowej i może ułatwić otrzymanie odszkodowania w razie wypadku. Jeżeli nie zabierasz zielonej karty, powinieneś mieć ze sobą zaświadczenie o ubezpieczeniu.

Bezpieczna jazda

Od 2001 r. liczba śmiertelnych ofiar wypadków drogowych w UE spadła o 43%. Jest to wynik wysiłków podejmowanych na szczeblu unijnym i krajowym w celu poprawy bezpieczeństwa pojazdów, projektów dróg i tuneli oraz kampanii na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa na drogach.

We wszystkich krajach UE obowiązkowe jest zapinanie pasów bezpieczeństwa we wszystkich wyposażonych w nie pojazdach. Dzieciom należy zapewnić odpowiednie foteliki zabezpieczające w samochodach osobowych i ciężarówkach oraz, w miarę możliwości, również w innych pojazdach.

Rozmawianie przez telefon komórkowy w trakcie jazdy znacznie zwiększa ryzyko wypadku i jako takie jest wprost bądź pośrednio zabronione we wszystkich krajach UE.

Najwyższy dopuszczalny poziom alkoholu we krwi waha się pomiędzy 0 mg/ml a 0,8 mg/ml. Dalsze informacje na temat przepisów w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego w poszczególnych krajach UE, dotyczące między innymi ograniczeń prędkości, obowiązku używania świateł do jazdy diennej, opon zimowych i wyposażenia bezpieczeństwa dla kierowców i rowerzystów można znaleźć na stronie http://ec.europa.eu/transport/road_safety/going_abroad/index_pl.htm.

Dzięki lepszemu transgranicznej wymianie informacji łatwiejsze stało się odnajdywanie kierowców, którzy popełnili za granicą przestępstwo lub wykroczenie związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego, takie jak przekroczenie prędkości lub prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości.

Należy pamiętać, że ruch lewostronny obowiązuje w Irlandii, na Cyprze, na Malcie i w Wielkiej Brytanii, a w niektórych krajach, takich jak Belgia, Francja, Holandia i Portugalia, należy zazwyczaj udzielić pierwszeństwa pojazdom nadjeżdżającym z prawej strony.

Samolotem

Stworzenie jednolitego europejskiego rynku usług transportu lotniczego doprowadziło do obniżenia cen oraz zapewniło pasażerom znacznie większy wybór przewoźników, tras i usług. Dzięki UE wszyscy przewoźnicy posiadający flotę, która spełnia ogólnounijne normy bezpieczeństwa, mogą latać między dowolnymi miejscami w UE, a nawet obsługiwać loty na trasach krajowych w innych krajach. Pasażerowie mogą bez trudu porównywać ceny, ponieważ ceny podawane przez przewoźników muszą zawierać opłatę za przelot, wszystkie podatki i opłaty dodatkowe.

Dla zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa na obszarze UE ustanowiono wspólne zasady i normy w zakresie kontroli bezpieczeństwa dotyczącej pasażerów oraz kontroli bagażu podręcznego i rejestrowanego w przypadku wszystkich wylotów z lotnisk w UE. W przepisach unijnych ustalono wykaz przedmiotów niedozwolonych w kabinie samolotu oraz przedmiotów, których nie wolno umieszczać w bagażu rejestrowanym przewożonym w luku bagażowym. Na razie utrzymano ograniczenia dotyczące ilości płynów, które można przewozić w bagażu podręcznym. Będą one stopniowo znoszone po wprowadzeniu systemu kontroli bezpieczeństwa mających na celu wykrycie płynnych materiałów wybuchowych.

W UE obowiązuje czarna lista linii lotniczych, którym nie wolno działać na jej terenie ani korzystać z europejskich lotnisk.

Pociągiem

Unia Europejska ma rozbudowaną sieć pasażerskich połączeń międzynarodowych o łącznej długości traktacji wynoszącej ponad 213 tys. km. W wielu krajach istnieją linie dużych prędkości o łącznej długości ponad 6800 km, dzięki którym powstały ważne arterie kolejowe, takie jak Paryż–Londyn, Rzym–Mediolan i Madryt–Barcelona. Pociągi osiągają na tych liniach nawet 350 km/h, a sieć ta jest nadal rozbudowywana.

Statkiem

Istnieje wiele ważnych szlaków morskich pomiędzy krajami UE, na których oferowane są regularne usługi przewozowe o wysokiej jakości, które mogą być alternatywą dla transportu drogowego, powietrznego i kolejowego lub stanowić ich uzupełnienie. Dostępne są także żeglowne śródlądowe drogi wodne o łącznej długości ponad 42 tys. km. UE przywiązuje wielką wagę do bezpieczeństwa morskiego i norm wysokiej jakości, dlatego wprowadziła przepisy mające na celu ochronę pasażerów i załóg promów oraz statków morskich zawijających do europejskich portów i z nich wypływających, a także statków pasażerskich pływających wewnątrz UE.

Prawa pasażerów

UE to jedyny obszar na świecie, w którym pasażerom przysługuje obszerny zestaw praw w zakresie wszystkich rodzajów transportu: drogowego, lotniczego, kolejowego oraz wodnego. Pasażerom w UE, w tym osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej możliwości poruszania się, przysługuje prawo do uzyskania dokładnych, aktualnych i łatwo dostępnych informacji, pomocy i, w pewnych okolicznościach, odszkodowania w przypadku odwołania przewozu lub jego znacznego opóźnienia.

Pasażerowie autobusów i autokarów

Wszyscy pasażerowie autobusów i autokarów mają obecnie prawo do otrzymania dokładnych informacji na temat usług i praw przysługujących im jako pasażerom przed podróżą i w jej trakcie. Pasażerom podróżującym na trasach międzynarodowych o długości wynoszącej co najmniej 250 km przysługują dodatkowe prawa, takie jak prawo do pomocy, zwrotu kosztów lub zmiany planu podróży w przypadku opóźnienia lub odwołania kursu.

Pasażerowie linii lotniczych

Jako pasażerowi linii lotniczych w przypadku odwołania lub opóźnienia lotu lub odmowy przyjęcia na pokład przysługuje Ci prawo do uzyskania informacji, zwrotu kosztów, zmiany planu podróży, odszkodowania (pod pewnymi warunkami) i pomocy. Prawa te mają zastosowanie do pasażerów wszystkich lotów rozpoczynających się na lotnisku w UE oraz lotów kończących się w UE, jeśli lot jest obsługiwany przez przewoźnika lotniczego z UE.

Przewoźnicy lotniczy ponoszą odpowiedzialność w razie wypadku lub zaginięcia, zniszczenia albo uszkodzenia bagażu. Podróżnym przysługują także pewne prawa w odniesieniu do wyjazdów zorganizowanych.

Pasażerowie kolei

Dzięki przepisom unijnym wzmocnione zostały prawa pasażerów podróżujących koleją, obejmujące prawo do lepszej informacji oraz prawa przysługujące w przypadku opóźnienia, utraty lub odwołania połączenia na wszystkich kolejowych trasach międzynarodowych w UE.

Pasażerowie żeglugi morskiej i śródlądowej

Także pasażerowie korzystający z transportu morskiego i ze śródlądowych dróg wodnych zyskali nowe prawa, obejmujące zwrot kosztów, zmianę planu podróży, odszkodowanie oraz pomoc w razie odwołania lub opóźnienia rejsu, a także prawo do dokładnych i łatwo dostępnych informacji. Prawa te mają zastosowanie, z pewnymi wyjątkami, do osób korzystających z usług przewozu pasażerskiego, jeżeli przewóz rozpoczyna lub kończy się w porcie na terytorium UE, oraz rejsów wycieczkowych, w przypadku gdy port, w którym pasażerowie wchodzą na pokład, znajduje się w UE.

Pasażerowie niepełnosprawni i pasażerowie o ograniczonej możliwości poruszania się

Pasażerom niepełnosprawnym i pasażerom o ograniczonej możliwości poruszania się przysługują specjalne prawa. Tacy pasażerowie mają prawo do bezpłatnej pomocy na lotniskach, dworcach i w portach oraz wyznaczonych terminalach autokarowych, jak również na pokładzie samolotu, pociągu, statku i autokaru. Pamiętaj, żeby powiadomić przewoźnika lub podmiot zarządzający terminalem o szczególnych potrzebach. Musisz to zrobić w chwili rezerwacji, przy kupnie biletu z wyprzedzeniem lub co najmniej na 48 godzin przed podróżą (36 godzin w przypadku podróży autokarem).

Jeśli podróżujesz samochodem i masz uprawnienia do korzystania z parkingów dla niepełnosprawnych w swoim kraju, pamiętaj, że standardowy unijny model karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych jest uznawany we wszystkich krajach UE i upoważnia cię do korzystania z parkingów dla niepełnosprawnych w innych krajach UE.

Odszkodowanie

Jeśli uważasz, że podczas podróży naruszono przysługujące Ci prawa i chcesz ubiegać się o odszkodowanie, najpierw skontaktuj się z przewoźnikiem lub podmiotem zarządzającym terminalem. Jeśli wspomniane strony nie wypełnią swoich obowiązków, możesz skontaktować się z krajowym organem wykonawczym odpowiedzialnym za dany środek transportu. Dane kontaktowe właściwego organu i informacje o nim można uzyskać, korzystając z darmowej linii Europe Direct: 00 800 6 7 8 9 10 11.

Zdrowie

Dostęp do opieki zdrowotnej

Jeżeli jesteś obywatelem jednego z państw członkowskich UE i nagle zachorujesz lub ulegniesz wypadkowi w trakcie pobytu w jednym z krajów UE, w Islandii, Liechtensteinie, Norwegii lub Szwajcarii, masz prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na takich samych zasadach i za taką samą cenę jak osoby ubezpieczone w danym kraju. Każde państwo posiada własne przepisy w zakresie publicznej służby zdrowia. W niektórych krajach leczenie jest bezpłatne, w innych chory musi ponieść część kosztów, a w jeszcze innych trzeba uiścić pełną opłatę i potem ubiegać się o jej zwrot. Dlatego należy zachować wszystkie rachunki, recepty i pokwitowania. O zwrot należy się ubiegać w kraju, który odwiedzamy, lub, jeśli nie jest to możliwe, po powrocie do domu.

Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego potwierdza, że jesteś ubezpieczony w kraju UE, usprawnia procedury i przyspiesza zwrot kosztów. Kartę możesz otrzymać bezpłatnie od swojego krajowego ubezpieczyciela. W niektórych krajach dane dotyczące europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego są umieszczane na odwrocie krajowej karty ubezpieczeniowej, w innych wydaje się osobne dokumenty.

Ubezpieczenie podróżne

Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego nie zastępuje ubezpieczenia podróżnego, ponieważ może nie pokrywać wszystkich kosztów leczenia i nigdy nie obejmuje kosztów transportu powrotnego do kraju. Warto zatem wykupić dodatkowe ubezpieczenie podróżne od tych rodzajów ryzyka.

Leki

Jeżeli zażywasz leki wydawane na receptę i zabierasz je w podróż, weź ze sobą również receptę. Nie zabieraj ich więcej, niż potrzebujesz na własny użytek w czasie podróży, ponieważ duże ilości lekarstw mogą wzbudzać podejrzenia. Nowe ogólnounijne przepisy dotyczące recept transgranicznych ułatwią uzyskanie przepisanych leków podczas pobytu za granicą.

Szczepienia

Ogólnie rzecz biorąc, od podróżujących po UE nie wymaga się szczepień. Istnieją jednak pewne wymogi lub zalecenia związane z podróżami do niektórych terytoriów zamorskich Unii Europejskiej. Zanim wyjedziesz, zasięgnij informacji u lekarza.

Kąpieliska

Na terenie UE obowiązują surowe normy dotyczące jakości wody w kąpieliskach, a ogólna jakość wody pozostaje wysoka. Ponad 94% z 22 tys. kąpielisk nadmorskich oraz tych położonych nad jeziorami i rzekami w UE spełnia obecnie minimalne normy jakości wody. Informacje na temat jakości wody w tych kąpieliskach są podawane z wykorzystaniem urzędowych symboli. Ponadto dobrowolne programy, takie jak niebieska flaga, informują, że na plaży czy na przystani spełniono szczegółowe normy jakości wody, a także osiągnięto standardy bezpieczeństwa, usług, ochrony środowiska i informacji.

Porozumiewanie się

Języki

Europę cechuje duża różnorodność językowa. Główne rodziny językowe w UE obejmują języki germańskie, romańskie, słowiańskie, bałtyckie i celtyckie. W UE obowiązują 24 języki urzędowe, istnieje jednak również wiele innych, rzadziej używanych.

Ponad połowa Europejczyków twierdzi, że jest w stanie porozumieć się w przynajmniej jednym języku innym niż ich język ojczysty, a jedna czwarta twierdzi, że zna co najmniej dwa języki obce. Podróżując po Europie, warto nauczyć się chociaż kilku zdań w języku miejscowym i używać ich w kontaktach z miejscową ludnością. Jak powiedzieć „dziękuję”?

angielski	<i>thank you</i>	łotewski	<i>paldies</i>
bułgarski	<i>blagodarya</i>	maltański	<i>grazzi</i>
chorwacki	<i>hvala</i>	niderlandzki	<i>bedankt</i>
czeski	<i>děkuji</i>	niemiecki	<i>danke</i>
duński	<i>tak</i>	polski	<i>dziękuję</i>
estoński	<i>aitäh</i>	portugalski	<i>obrigado</i>
fiński	<i>kiitos</i>	rumuński	<i>mulțumesc</i>
francuski	<i>merci</i>	słowacki	<i>ďakujem</i>
grecki	<i>efkaristo</i>	słoweński	<i>hvala</i>
hiszpański	<i>gracias</i>	szwedzki	<i>tack</i>
irlandzki	<i>go raibh maith agat</i>	węgierski	<i>köszönöm</i>
litewski	<i>ačiū</i>	włoski	<i>grazie</i>

Telefon

Na terenie całej UE obowiązuje taki sam sposób wybierania połączeń międzynarodowych. Numer kierunkowy państwa poprzedzamy dwoma zerami (00). Poniżej znajdują się numery kierunkowe do poszczególnych państw UE:

43	Austria	370	Litwa
32	Belgia	371	Łotwa
359	Bułgaria	352	Luksemburg
385	Chorwacja	356	Malta
357	Cypr	49	Niemcy
420	Czechy	48	Polska
45	Dania	351	Portugalia
372	Estonia	40	Rumunia
358	Finlandia	421	Słowacja
33	Francja	386	Słowenia
30	Grecja	46	Szwecja
34	Hiszpania	36	Węgry
31	Holandia	44	Wielka Brytania
353	Irlandia	39	Włochy

Telefony komórkowe

Dzięki przepisom UE znacznie zmniejszyły się koszty korzystania z telefonów komórkowych i inteligentnych urządzeń za granicą. Ceny wielu usług telefonicznych — połączeń, wiadomości tekstowych i transmisji danych — spadły o 80% w porównaniu z cenami w 2007 r. Ceny transmisji danych w roamingu są obecnie do 91% niższe niż w 2007 r.

Nowe maksymalne stawki (bez VAT)

	1 lipca 2013 r.	1 lipca 2014 r.
Pobieranie danych za granicą (za MB)	45 eurocentów	20 eurocentów
Połączenia głosowe wykonane za granicą (za minutę)	24 eurocenty	19 eurocentów
Połączenia głosowe odbierane za granicą (za minutę)	7 eurocentów	5 eurocentów
Wiadomość tekstowa wysłana za granicą	8 eurocentów	6 eurocentów

Progi cenowe oznaczają maksymalne stawki. Operatorzy mogą oferować niższe stawki, więc można szukać najbardziej korzystnych ofert. Osoby podróżujące poza UE otrzymują obecnie ostrzeżenie w postaci wiadomości tekstowej, e-maila lub wyskakującego okienka, jeżeli kwota na ich rachunku należna za przesyłanie danych w roamingu będzie się zbliżała do 50 euro lub innego uprzednio ustalonego poziomu. Jest to rozszerzenie systemu ostrzegającego obowiązującego obecnie w UE.

Od 1 lipca 2014 r. konsumenci będą mieli prawo wybrania oddzielnego dostawcy roamingu. Można wybrać tańsze usługi roamingowe oferowane przez podmioty w kraju, do którego się podróżuje, lub przez konkurencyjne podmioty we własnym kraju bez konieczności zmiany karty SIM.

Przesyłki pocztowe

Znaczków pocztowych można używać tylko w kraju, w którym się je kupiło, nawet jeżeli ich cena podana jest w euro.

Elektryczność

W sieci elektrycznej w całej Europie płynie prąd przemienny o napięciu 220–240 V i częstotliwości 50 Hz. Na Cyprze, w Irlandii, na Malcie i w Wielkiej Brytanii stosuje się kwadratowe wtyczki z trzema bolcami, ale w pozostałych państwach UE korzysta się generalnie z wtyczek z dwoma bolcami. Mogą występować między nimi pewne różnice, niemniej wszędzie powinno się korzystać z urządzeń takich, jak suszarki do włosów czy golarki. Na lotniskach i w ośrodkach turystycznych można zazwyczaj kupić odpowiednią przejściówkę.

Wydarzenia kulturalne i sportowe

Oferta rozrywek i atrakcji turystycznych w Europie jest wprost oszałamiająca. Informacje dotyczące poszczególnych krajów można znaleźć na stronach serwisu internetowego poświęconego atrakcjom turystycznym w Europie, pod adresem www.visiteurope.com lub na oficjalnych stronach krajowych organizacji turystycznych każdego z krajów UE.

A	Austria www.austria.info	HR	Chorwacja www.croatia.hr
B	Belgia www.visitflanders.com www.opt.be	I	Włochy www.enit.it
BG	Bułgaria bulgariatravel.org	IRL	Irlandia www.discoverireland.ie
CY	Cypr www.visitcyprus.com	L	Luksemburg www.ont.lu
CZ	Czechy www.czechtourism.com	LT	Litwa www.visitlithuania.net
D	Niemcy www.germany.travel	LV	Łotwa www.latvia.travel
DK	Dania www.visitdenmark.com	M	Malta www.visitmalta.com
E	Hiszpania www.spain.info	NL	Holandia www.holland.com
EST	Estonia www.visitestonia.com	P	Portugalia www.visitportugal.com
F	Francja www.franceguide.com	PL	Polska www.poland.travel
FIN	Finlandia www.visitfinland.com	RO	Rumunia www.romaniatourism.com
GB	Wielka Brytania www.visitbritain.com	S	Szwecja www.visitsweden.com
GR	Grecja www.visitgreece.gr	SK	Słowacja www.slovakia.travel
H	Węgry www.gotohungary.com	SLO	Słowenia www.slovenia.info

Skróty nazw krajów są zgodne z oznaczeniami stosowanymi na tablicach rejestracyjnych pojazdów.

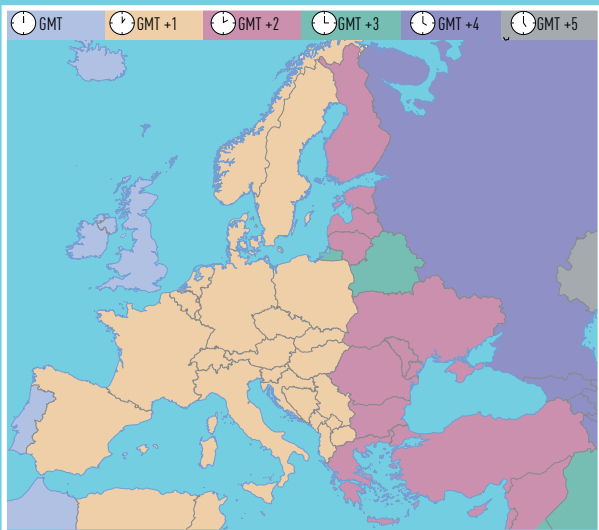
UE co roku wspiera wiele projektów i wydarzeń kulturalnych na terenie całej Europy. Jedną z takich inicjatyw jest wybieranie Europejskiej Stolicy Kultury. W ramach tej inicjatywy UE pomaga finansować wystawy i imprezy zwracające uwagę na dziedzictwo kulturowe wybranych miast, gromadzące rozmaitych artystów i performerów z całej UE.

W 2014 r. europejskimi stolicami kultury są stolica Łotwy Ryga, położona u ujścia Dźwiny do Morza Bałtyckiego, i Umeå, miasto uniwersyteckie w północnej Szwecji, leżące 400 km na południe od koła podbiegunowego. W 2015 r. tytuł europejskiej stolicy kultury otrzymają: Mons, miasto znane jako stolica kulturalna Walonii, leżące w południowo-zachodniej Belgii, oraz Pilzno, leżące u zbiegu czterech rzek w zachodnich Czechach.

Strefy czasowe

Czas letni

Czas letni zaczyna obowiązywać w całej Unii 30 marca 2014 r. wraz z przesunięciem zegarków o jedną godzinę w przód, a kończy się 26 października 2014 r. wraz z cofnięciem zegarków o jedną godzinę. W 2015 r. zegarki przestawiamy odpowiednio 29 marca i 25 października.

Zwierzęta domowe

Podróż w towarzystwie psa, kota lub fretki ułatwia europejski paszport dla zwierząt domowych, który wystawia weterynarz. Wszystkie psy, koty i fretki muszą mieć paszport oraz znak identyfikacyjny w postaci elektronicznego mikrochipa lub posiadać wyraźnie czytelny tatuaż wszczepiony lub wykonany przed lipcem 2011 r. Muszą one być zaszczepione przeciwko wściekliźnie, a szczepienie to musi być wpisane w ich paszporcie dla zwierząt. Szczepienie musi być przeprowadzone po wszczepieniu mikrochipa lub wykonaniu tatuażu.

Przed wyjazdem do Finlandii, Irlandii, na Maltę i do Wielkiej Brytanii psy muszą być poddane leczeniu przeciw tasiemcowi bąblowcowemu. Leczenie musi być wpisane do paszportu zwierzęcia i przeprowadzone od jednego do pięciu dni przed podróżą.

Europejski paszport dla zwierząt domowych przeznaczony jest wyłącznie dla psów, kotów i fretek. Jeśli chcesz podróżować z innymi zwierzętami domowymi, takimi jak króliki, ptaki lub gryzonie, zasięgnij informacji u weterynarza.

W nagłych wypadkach

Jeden europejski numer alarmowy: 112

Aby uzyskać pomoc w nagłych wypadkach, w każdym kraju UE należy zadzwonić – z komórki lub telefonu stacjonarnego – pod bezpłatny numer 112.

W razie zguby czy kradzieży

Każdą kradzież należy zgłosić miejscowej policji. Zaświadczenie od policji o zgłoszeniu kradzieży będzie potrzebne przy ubieganiu się o odszkodowanie lub wypłatę polisy ubezpieczeniowej. Należy natychmiast zastrzec wszystkie zgubione lub skradzione karty kredytowe. W przypadku gdy skradziono Ci paszport, zgłoś to zarówno policji, jak i konsulatowi lub ambasadzie swojego państwa. Pamiętaj, że w trakcie pobytu poza UE możesz otrzymać pomoc konsulatu lub ambasady dowolnego innego kraju UE, jeżeli Twój kraj nie ma tam swojego przedstawicielstwa.

Kontakt z UE

PRZEZ INTERNET

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich urzędowych językach Unii Europejskiej są dostępne w portalu Europa: europa.eu

OSOBIŚCIE

Na obszarze całej Unii Europejskiej znajdują się setki lokalnych centrów informacyjnych UE. Adres najbliższego centrum informacyjnego można znaleźć na stronie internetowej: europedirect.europa.eu

TELEFONICZNIE LUB E-MAILEM

Europe Direct to serwis udzielający odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować, dzwoniąc na bezpłatną infolinię: **00 800 6 7 8 9 10 11** (niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie umożliwiają połączeń z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty) lub na płatną infolinię dla osób dzwoniących spoza UE: **+32 22999696** albo wysyłając e-mail ze strony internetowej: europedirect.europa.eu

PUBLIKACJE NA TEMAT UE

Dostęp do publikacji na tematy unijne za jednym kliknięciem – na stronie księgarni UE: bookshop.europa.eu

Informacje oraz broszury na temat Unii Europejskiej w języku polskim można także otrzymać w następujących miejscach:

Komisja Europejska

Przedstawicielstwo w Polsce

Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
tel. +48 225568989
e-mail: comm-rep-poland@
ec.europa.eu
ec.europa.eu/polska

Parlament Europejski

Biuro informacyjne w Polsce

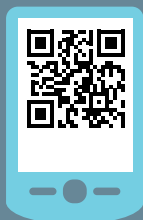
Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
tel. +48 225952470
e-mail: epwarszawa@europarl.
europa.eu
www.europarl.pl

Ośrodek Debaty

Międzynarodowej MSZ

ul. Krucza 38/42
00-512 Warszawa
tel. +48 224555454
e-mail: odm@msz.gov.pl
www.odm.gov.pl

Delegatury Unii Europejskiej rozmieszczone są także w innych częściach świata.

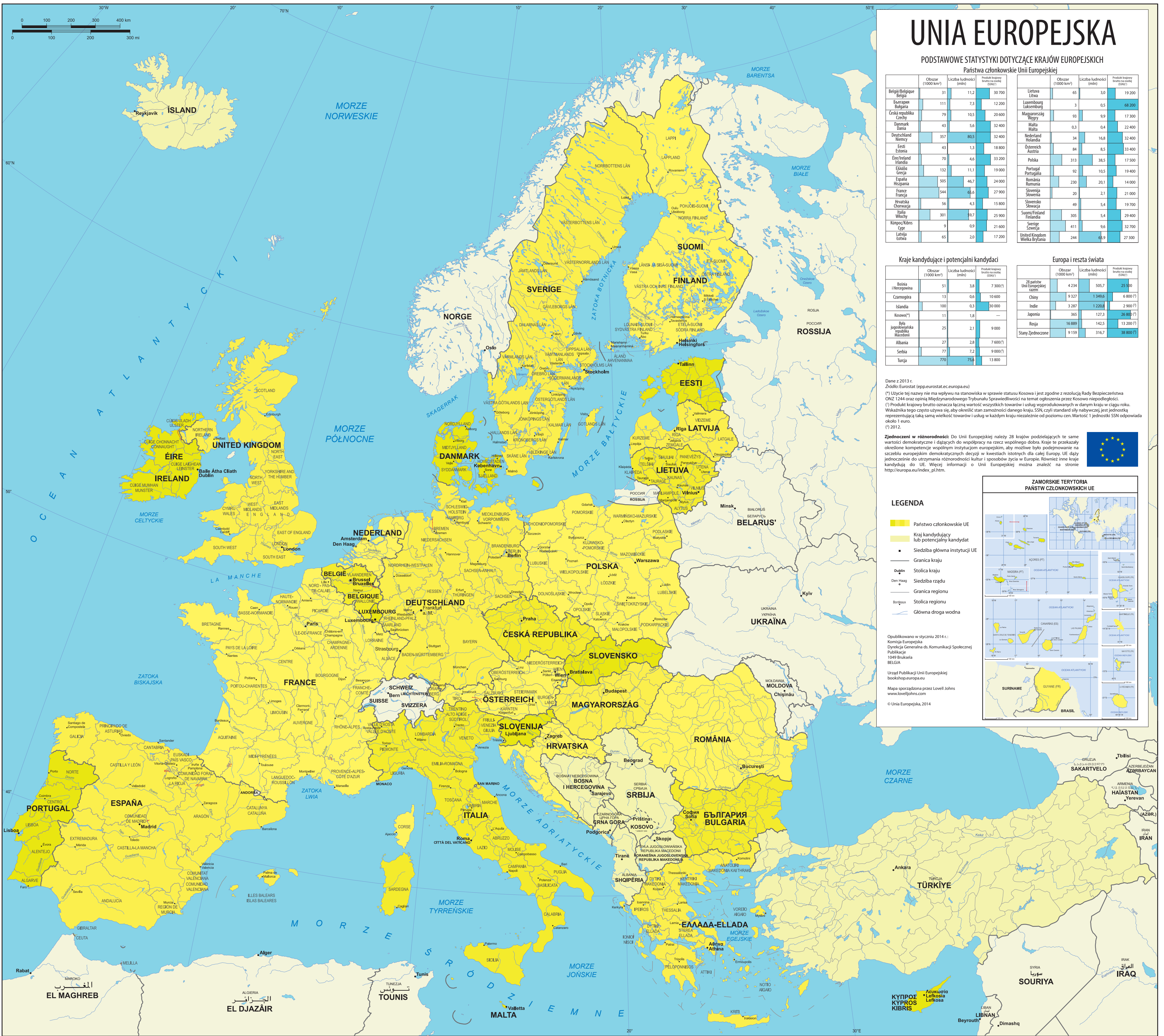

**Zamów lub
pobierz
broszurę**

<http://europa.eu/!bj68Tg>

Więcej porad na temat praw związanych z mieszkaniem, pracą i podróżami w UE można znaleźć na stronie internetowej „Twoja Europa” pod następującym adresem: ec.europa.eu/youreurope

UNIA EUROPEJSKA

PODSTAWOWE STATYSTYKI DOTYCZĄCE KRAJÓW EUROPEJSKICH

Państwa członkowskie Unii Europejskiej			Państwa kandydujące i potencjalni kandydaci				
Państwo	Obszar (1000 km ²)	Liczba ludności (mln)	Produkt krajowy brutto na osobę (GDP) (1000 €)	Państwo	Obszar (1000 km ²)	Liczba ludności (mln)	Produkt krajowy brutto na osobę (GDP) (1000 €)
Belgia/Belgique	31	11,2	30 700	Bosnia i Hercegowina	51	3,8	7 300 ⁽¹⁾
Bulgaria	111	7,3	12 200	Czarnogóra	13	0,6	10 600
Ceska republika	79	10,5	20 600	Islandia	100	0,3	30 000
Dania	43	5,6	32 400	Kosowo ^(*)	11	1,8	—
Deutschland	357	80,5	32 400	Rpa jugosłowiańska / Republika Macedonii	25	2,1	9 000
Estonia	45	1,3	18 800	Albania	27	2,8	7 600 ⁽¹⁾
Éire/Irlandia	70	4,6	33 200	Serbia	77	7,2	9 000 ⁽¹⁾
Hiszpania	505	46,7	24 000	Turcja	770	75,1	13 800
Francja	544	65,6	27 900				
Włochy	301	59,7	25 900				
Kypros	9	0,9	21 600				
Litwa	65	2,0	17 200				
Litwa	65	3,0	19 200				
Luksemburg	3	0,5	68 200				
Węgry	93	9,9	17 300				
Malta	0,3	0,4	22 400				
Niderlandy	34	16,8	32 400				
Austria	84	8,5	33 400				
Polska	313	38,5	17 500				
Portugalia	92	10,5	19 400				
Rumunia	230	20,1	14 000				
Słowenia	20	2,1	21 000				
Słowacja	49	5,4	19 700				
Szwecja	451	9,6	32 700				
Wielka Brytania	244	60,9	27 300				

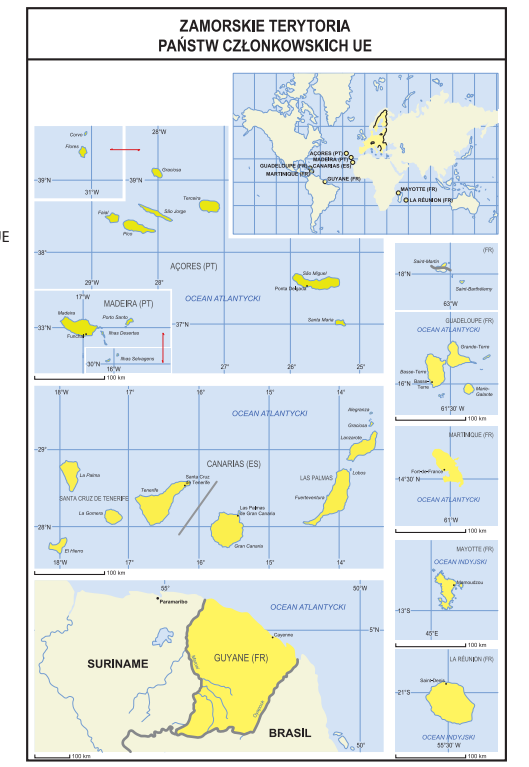
Kraje kandydujące i potencjalni kandydaci			Europa i reszta świata				
Państwo	Obszar (1000 km ²)	Liczba ludności (mln)	Produkt krajowy brutto na osobę (GDP) (1000 €)	Państwo	Obszar (1000 km ²)	Liczba ludności (mln)	Produkt krajowy brutto na osobę (GDP) (1000 €)
Bosnia i Hercegowina	51	3,8	7 300 ⁽¹⁾	28 państw Unii Europejskiej razem	4 234	505,7	25 800 ⁽¹⁾
Czarnogóra	13	0,6	10 600	Chiny	9 527	1 349,6	6 800 ⁽¹⁾
Islandia	100	0,3	30 000	Indie	3 287	1 220,8	2 900 ⁽¹⁾
Kosowo ^(*)	11	1,8	—	Japonia	365	127,3	26 800 ⁽¹⁾
Rpa jugosłowiańska / Republika Macedonii	25	2,1	9 000	Rosja	16 889	142,5	13 300 ⁽¹⁾
Albania	27	2,8	7 600 ⁽¹⁾	Stany Zjednoczone	9 159	316,7	38 000 ⁽¹⁾
Serbia	77	7,2	9 000 ⁽¹⁾				
Turcja	770	75,1	13 800				

Dane z 2013 r.
Źródło: Eurostat (epp.eurostat.ec.europa.eu)

(*) Użyte tej nazwy nie ma wpływu na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości na temat ogłoszenia przez Kosovo niepodległości.

(1) Produkt krajowy brutto oznacza łączną wartość wszystkich towarów i usług wyprodukowanych w danym kraju w ciągu roku. Wskaznika tego często używa się, aby określić stan zamocności danego kraju. SN, czyli standard siły nabywczej, jest jednostką reprezentującą taką samą wielkość towarów i usług w każdym kraju niezależnie od poziomu cen. Wartość 1 jednostki SN odpowiada około 1 euro.

Zjednoczeni w różnorodności: Do Unii Europejskiej należy 28 krajów podzielających te same wartości demokratyczne i dążących do wspólnego dobra. Kraje te przekazały określone kompetencje wspólnym instytucjom europejskim, aby możliwe było podejmowanie na szczeblu europejskim demokratycznych decyzji w kwestiach istotnych dla całej Europy. UE dąży jednocześnie do utrzymania różnorodności kultury i sposobów życia w Europie. Również inne kraje kandydują do UE. Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć na stronie <http://europa.eu/index.pl.htm>.

LEGENDA

- Państwo członkowskie UE
- Kraj kandydujący lub potencjalny kandydat
- Siedziba główna instytucji UE
- Granica kraju
- Stolica kraju
- Siedziba rządu
- Granica regionu
- Stolica regionu
- Główna droga wodna

Opublikowano w styczniu 2014 r.:
Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej
Publikacje 1049 Bruksela BELGIA

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
bookshop.europa.eu

Mapa sporządzona przez Lovell Johns
www.lovelljohns.com

© Unia Europejska, 2014

PODRÓŻE PO EUROPIE

2014–2015

Europa to kontynent szczycący się historią liczoną w tysiącletniach, bogatym dziedzictwem kulturowym i krajobrazami, które umieścić można pośród najpiękniejszych na świecie. Każdy podróżnik znajdzie tu wiele do odkrycia i do poznania, a Unia Europejska (UE) dokłada starań, by podróżowanie stało się łatwiejsze.

Większość granic na terenie UE przekracza się bez kontroli, a wspólna waluta – euro – ułatwia zakupy. W razie potrzeby można liczyć na opiekę medyczną, a pies czy kot może podróżować z nami. Prawo jazdy oraz ubezpieczenie pojazdu wydane zmotoryzowanym podróżnikom w jednym z państw członkowskich UE są ważne również w pozostałych krajach UE. Korzystanie z telefonów komórkowych za granicą jest coraz tańsze.

Więcej informacji i porad oraz mapa Europy – w środku.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji
Spotecznej
Publikacje
1049 Bruksela
BELGIA

Tekst ukończono w listopadzie 2013 r.
© Unia Europejska

Zezwala się na powielanie niniejszej broszury.

Ilustracje: © iStock/ma_rish i Unia Europejska

ISBN 978-92-79-33722-2
doi:10.2775/45251

NA-01-13-671-PL-C

ISBN 978-92-79-33722-2

9 789279 337222

Urząd Publikacji